

*Vízzy Zsigmond ezredes
emlékének ajánlott*

A PALÓCFÖLDI MAGYAR HATÁRŐRIZET KEZDETE

című

**XLI. Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Konferencia**
tájékoztatója

2026. október 2.
Balassagyarmat Város Polgármesteri Hivatala
2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 12.

Tartalomjegyzék

VÍZY Zsigmond ezredes	4
A konferencia-sorozat alapítója és szellemi mentora	6
Az alapító munkásságának rövid, összefoglaló bemutatása	7
A magyar rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozat rendezvényeinek jegyzéke	8
Szervező intézmények	10
A történelmi igazság bemutatása tudományos rendezvényeink vezérelve	11
Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság	12
A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság küldetésnyilatkozata	13
Levezető elnök	14
Program	15
BÓDI Dezső – SZABÓ János: A Horthy-kori határőrizeti szervezetek Nógrád vármegyei diszlokációja	16
GERE József: Egy rosszul meghúzott demarkációs vonal és a vasútföld- rajz. A cseh légio 1919. évi betörése visszaverésének története	17
PARÁDI József: A két világháború közötti Magyar Királyság határőrizete és a humán viszonyok	18
SUBA János: A trianoni békediktátum és az első bécsi döntés utáni országhatárok	19
A tudománymetriai adatokhoz	20
Amit az előadóktól várunk	21
Könyvbemutató GERE József: A szárnyaskerék katonái. Hogyan lett Balassagyarmat a legbátrabb város?	22
Decorat, sic publice honestans meritum (Az érdem nyilvános elismerése)	24
A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság kitüntetési rendszere	25
A konferencián magyar rendvédelem-történetért kitüntetésben részesül- nek	26
Adományozott kitüntetések	33

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tervezett adatbázisai	34
A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság várható tudományos rendezvényei 2030. évvel bezárólag	35
Amit a hallgatóktól várunk	36
A konferencia helyszíne	37
Balassagyarmat védőinek emléke előtt tisztelgő dombormű	38
Köszönet azoknak, akik a XLI. Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Konferencia létrejöttét támogatták!	39

Mellékletek

(külön füzetbe szerkesztve)

I. sz. melléklet

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság kiadói tevékenysége

II. sz. melléklet

A magyar határőrizet-történet témakörében a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság kiadványaiban publikált tudományos írásművek jegyzéke

III. sz. melléklet

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagjai által, a XIX–XX. századi magyar határőrizet-történet témakörében megvédett tudományos fokozatszerző disszertációk jegyzéke



VÍZY Zsigmond ezredes

VIZY Zsigmond

(Farmos, 1884. – Budapest, 1956.)

VIZY Zsigmond nemesi család sarjaként született. Édesapja id. VIZY Zsigmond, édesanyja bárói családba született KAAS Etelka. Szülei Szandán vásároltak birtokot. Ifj. VIZY Zsigmond gyermekéveit itt élte. Gimnáziumi tanulmányait Iglón végezte, innen került a Ludovika Akadémiára.

Katonatiszti pályafutását 1906-ban Balassagyarmaton – a 16. gyalogezred I. zászlóaljánál – kezdte. 1914-ben – főhadnagyi rendfokozattal, századparancsnokként – vezényelték az orosz frontra. Összesen 28 hónapot töltött frontszolgálatban. Részt vett a gorlicei áttörésben, az Isonzó-völgyi és boszniai harcokban. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása nyomán Besztercebányára helyezték, a 16. gyalogezred pótzászlóaljának karhatalmi parancsnokaként. Alakulatával a Felvidék kiűritésekor került Balassagyarmatra, ahol kezdeményezője volt a Palóc-dandár elnevezésű alakulat létrehozásának, amely azonban nem valósult meg.

A kormány és a katonai vezetés tiltása dacára – jelentős mértékben a vasutasokra támaszkodva – 1919. januárjában megszervezte a cseh katonák által megszállt Balassagyarmat felszabadítását.

Az 1919. év további részében viszont a szandai birtokára vonult vissza, ahol a politikai és katonai tevékenységek végzésétől tartózkodott. A Kárpát-medencei helyzet konszolidálása nyomán, a Balassagyarmaton létrehozott – LENINGEN Károlyról elnevezett – 6. kerékpáros zászlóaljnál folytatta katonai pályáját. 1930-ban családjával Budapestre költözött. 1935-ben – mint a Károly Király Laktanya parancsnoka – ezredesi rendfokozattal került nyugállományba.

A második világháború után feleségével lányuknál, Nagykanizsán, majd plébános fiuknál, Karácsondon éltek. 1956. szeptember 30-án hunyt el Gyöngyösön, szegényen és elfeledve.

Az alapító munkásságának rövid, összefoglaló bemutatása

Az alapító munkásságát egyértelműen a XIX–XX. századi polgári magyar állam rendvédelem-történetének művelése terén fejtette ki.

Két doktorátust védett meg, 1984-ben az ELTE-n „A dualista Magyarország határőrizete” címmel, 1990-ben pedig a „Két világháború közötti Magyarország határőrizete” címmel az MTA-n.

A későbbiek során pedig – attól a felismeréstől vezérelve, hogy az egyes rendvédelmi testületek tevékenységének a feltárásához szükség van a korabeli társfegyveres őrtestületek tevékenységének az ismeretére is – kutatását kiterjesztette ezen szervezetekre is. Így állt össze a magyar állam 1867-től 1945-ig terjedő időszakának rendvédelmére kiterjedő kutatási területe.

Munkásságát az etikai tisztaság jellemzi és ezt követeli a vonzáskörébe kerülőktől is. Ebből fakadt, hogy ellenállt azon többszöri kísérletnek, hogy a tevékenységét be szertették volna csatornázni valamilyen ideológiai prekonceptió keretei közé. A szerzőségével készült valamennyi – százas nagyságrendű tanulmány és számos könyv – publikációja tartalmát, az objektív történelemszemléleten nyugvó kutatási eredményeinek a bemutatása képezte. Munkássága jelentős mértékben hozzájárult az általa kutatott szakterület ismeretanyagának létrehozásához, illetve megújulásához. Az új ismeretanyag létrehozásához kapcsolódóan megújította a szakterület terminológiáját is.

Személyisége mágnesként vonzotta a hasonló szellemiségű kutatókat, illetve a hazájukat és nemzetüket az ideológiai elvárásoknál jobban szerető érdeklődőket. Ennek nyomán hozta létre a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaságot és a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Alapítványt a kilencvenes években.

A szakterület objektív történelemszemléleten nyugvó kutatási eredményei és a történelmi igazság bemutatására törekvő tudományos rendezvények ismertetésének kívánt lehetőséget teremteni a Rendvédelem-történeti Füzetek és a Rendvédelem-történeti Hírlevél periodikák alapításával, valamint hat – A magyar rendvédelem-történet öröksége, A magyar rendvédelem-történet hagyatéka, A magyar rendvédelem-történet forrásai, A Salutem, A magyar rendvédelem-történeti tanulmányok és a Segéd tudományok a magyar rendvédelem-történet szolgálatában – könyvsorozat létrehozásával.

A tudományos tartalmú tevékenységet végző társadalmi szervezetek és tudományos orgánusok alapítása és működtetése mellett, nyugdíjba vonulásáig a néhai Rendőrtiszti Főiskola és az ELTE ÁJTK MAJT külső munkatársaként, a saját kutatási eredményeit interpretáló tantárgyakat oktatott.

Két tudományos rendezvénysorozatot is létrehozott „A magyar rendvédelem-történeti Tudományos Konferenciasorozat” és „A magyar közbiztonság-történeti Tudományos Szimpozion-sorozat”. 2026-ig e tudományos rendezvénysorozatok keretében összességében csaknem 70 rendezvény valósult meg, melyek többsége ugyan a trianoni határokon belül került kivitelezésre, azonban Európa több országában – Ausztriában, Franciaországban, Németországban, Romániában és az USA-ban – is sor került ilyen rendezvények megvalósítására.

Élete alkonyán figyelmét elsősorban a szakterületén elburjánzó kevésbé etikus publikációk és magatartási formák bírálatai kötik le.

***A magyar rendvédelem-történeti tudományos
konferenciasorozat rendezvényeinek jegyzéke***

<i>száma</i>	<i>a rendezvény címe</i>	<i>dátuma</i>
I.	A magyar rendvédelmi testületek és az önkormányzati szervezetek kapcsolata 1848-1945	1990. IV. 24.
II.	A rendvédelem-történet kutatásának, feldolgozásának és oktatásának időszerű kérdései	1990. XI. hó
III.	Tradíció és korszerűség	1991. XI. 19-21.
IV.	A dualista Magyarország rendvédelme	1992. IX. 29-30.
V.	Háború, Forradalom, Trianon	1993. IX. 21-23.
VI.	A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme	1994. X. hó
VII.	Háborúból diktatúrába	1995. X. 25-28.
VIII.	A napóleoni közbiztonsági őrtestület útja Párizstól - Itálián és Ausztrián keresztül - Budapestig	1996. X. 29-XI. 1.
IX.	Gazdasági rendvédelmünk a XIX-XX. században	1997. IX. 22-26.
X.	A nyugati rendvédelem hatása a XIX-XX. századi magyar rendvédelemre	1998. IX. 22-25.
XI.	Szabad mozgás a Kárpát-medencében	1999. IV. 20-23.
XII.	A közigazgatás, a véderő és a rendvédelem kapcsolatának változásai a polgári magyar állam időszakában	1999. X. 6-7.
XIII.	A közbiztonság közös európai örökségünk	2000. III. 19-20.
XIV.	Az ezeréves magyar rendvédelem	2000. XI. 8-10.
XV.	Az európai és a magyar rendvédelem a XIX-XX. században	2001. XI. 6-8.
XVI.	A rendvédelmi szakképzés története	2002. XI. 12-13.
XVII.	A rendvédelem humán viszonyai	2003. XI. 11-12.
XVIII.	Karhatalmi feladatok a bűnmegelőzés és a békefenntartás szolgálatában, Európában a XIX-XX. században	2004. X. 13-14.
XIX.	Másfél évtized nemzeti rendvédelem-történetünk kutatásának szolgálatában	2005. X. 6-7.
XX.	A XIX-XX. századi magyar forradalmak hatása a nemzeti rendvédelmi rendszerünkre	2006. IX. 29.

<i>száma</i>	<i>a rendezvény címe</i>	<i>dátuma</i>
XXI.	A magyar rendvédelem fejlődése a XIX-XX. században	2007. X. 4–5.
XXII.	Másfél évszázad rendszerváltozásainak hatásai a nemzeti rendvédelmünkre	2008. X. 10–11.
XXIII.	A kiegyezéstől az ezredfordulóig felszámolt országos hatáskörű magyar rendvédelmi testületek.	2009. X. 9.
XXIV.	Csendőrség Ausztria-Magyarországon, illetve Ausztriában és Magyarországon 1849-2005	2009. XII. 3.
XXV.	A közbiztonság közös Kárpát-medencei örökségünk.	2010. XII. 6–10.
XXVI.	Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar állam rendvédelmében	2011. XI. 11.
XXVII.	27. A XIX-XX. századi magyar állam nemzetbiztonsági szervezetei	2012. X. 27.
XXVIII.	A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században	2013. X. 4.
XXIX.	A tűzoltóság története	2013. XI. 29.
XXX.	A magyar rendvédelem a kivételes hatalom időszakában	2014. X. 17.
XXXI.	A katonailag szervezett fegyveres őrtestületek és a polgári fegyveres őrtestületek a XIX-XX. századi magyar állam határőrizetében	2016. X. 28.
XXXII.	A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség 150 éves évfordulója	2017. X. 27.
XXXIII.	50 év távlatából. Határőrök, hírszerzők, honvédek, rendőrök	2018. XI. 8.
XXXIV.	100 éve államosították a magyar rendőrségeket	2019. IX. 26.
XXXV.	„Mögötted a törvény, előtted is az legyen!” A Magyar Királyi Csendőrség és kora	2020. IX. 10.
XXXVI.	100 éve alakult meg a Magyar Királyi Vámőrség	2021. XI. 5.
XXXVII.	A Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség és a Magyar Királyi Folyamőrség létrehozása és utódszervezeteik	2021. X. 7.
XXXVIII.	Erdély XIX-XX. századi magyar rendvédelme	2022. VIII. 21–24.
XXXIX.	A XIX-XX. századi magyar képviselőházi őrség, koronaőrség és testőrségek	2023. X. 19.
XL.	A polgári magyar állam rendvédelme	2024. X. 18.

Szervező intézmények



Szemere Bertalan
Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság
(SZBMRTT)
☎ : +36-70-326-1151
@: paradi.jozsef@gmail.com
Web: www.szbmrta.atw.hu



Szemere Bertalan
Magyar Rendvédelem-történeti
Alapítvány
(SZBMRA)
☎ : +36-30-566-7120

Szervező Bizottság

SIMON F. Nándor mag.
rendvédelmi relikviák gyűjtője
☎ : +36-20-347-4602
@: simon.f.nandor@gmail.com

BÓDI Dezső nyá. hőr. alezredes
Nógrád hadtörténelmének kutatója
☎ : +36-30-725-6221
@: bodidezso894@gmail.com

A történelmi igazság bemutatása tudományos rendezvényeink vezérelve

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság (SZBMRTT) 1990. évi alapítása, illetve 1991. évi regisztrációja óta az objektív történelemszemléleten nyugvó új kutatási eredmények feltárására és közkinccsá tételére törekszik, a fővárosi bíróság által jóváhagyott alapszabályzatában foglaltaknak megfelelően.

Tudományos társaságunknál úgy gondoljuk, hogy a tudomány templomából ugyanúgy ki kell takarítani a történelem-hamisítót, mint ahogyan Jézus annak idején a portékájukat kínáló kufárokat is kiűzte a templomból.

Az igazsághoz való ragaszkodásunk természetesen nem jelenti azt, hogy elleneznénk a tudományos vitákat. Határozott különbséget teszünk azonban az eltérő tudományos eredményeket és a preconcepciók érdekében valótlanságokat, csúsztatásokat hirdetők között. Ebből fakadóan álvitákba nem bocsátkozunk, napjaink viszonyainak az előző korokon való számonkérését elutasítjuk. A magyar rendvédelem-történet témakörének a történelemtudomány térrénumán kívüli elhelyezését abszurdnak tartjuk. A továbbiakban is a történelem-tudomány metodikáját tekintjük a legalkalmasabbnak a történelmi témák gondozására. Meggyőződésünk, hogy az általunk művelt szakterületnek a magyar kultúrközegeben keletkezett tapasztalatai hasznosítását nem szabad mellőzni a fejlesztések során.

Kiadványaink szerkesztése, rendezvényeink szervezése, szakterületünk művelés terén egyaránt a történelmi igazság feltárását és bemutatását tartjuk a legfontosabb szempontnak. Álláspontunk szerint a tudomány, nemzetünk és a szakterület érdekei egyértelműen az kívánják, hogy ne valamilyen preconcepció által sugalt elvárások mentén műveljük nemzeti rendvédelmünk történetét, hanem az objektív történelemszemlélet legyen a mérce.

Ezen szempontok figyelembevételével igyekszünk megvalósítani tudományos rendezvényeinket is. Bízunk abban, hogy – szerény lehetőségeink dacára – hozzájárulhatunk a történelmi igazság énvényre juttatásához.

Szemere Bertalan
Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság
(SZBMRTT)

Az 1990-ben alapított és 1991-ben a Fővárosi Bíróság által bejegyzett Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság a magyar rendvédelem története iránt érdeklődő szakemberek társadalmi egyesülése. Tagjai a magyar rendvédelem-történet, illetve azzal rokon fegyveres testületek történeti kutatásával és oktatásával foglalkoznak. A tagság döntően a rendvédelmi testületek személyi állománya, közgyűjtemények munkatársai, felsőoktatási intézmények oktatói köréből kerül ki. A társaság tagjainak a soraiban találhatók továbbá olyanok is, akiknek a foglalkozása ugyan nem kapcsolódik a rendvédelem jelenéhez, vagy múltjához, azonban érdeklődnek a témakör iránt, illetve valamilyen formában művelik azt pld. gyűjtők. Mintegy negyven fő rendelkezik tudományos, illetve oktatói fokozattal, melynek skálája az akadémiai tagságtól az egyetemi doktorig, illetve a professzortól a tanársegéd fokozatig terjed. Többségük napjaink magyar tudományos életének és felsőoktatásunknak elismert szakembere.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság álláspontja szerint a rendvédelem nem diszciplína, hanem tevékenységet jelöl, amelynek elméleti alapjait számos tudományterület eredményei alkotják. A tudományos társaság a rendvédelem-történetét gyűjtőfogalomnak tekinti, amelybe – tértől és időtől függetlenül – beletartozik az egyetemes történelem során megvalósult valamennyi rendvédelmi modell. A különböző korok rendvédelmi modelljei és azok változásai alkotják a rendvédelem-történetet.

A tudományos társaság alapszabályzatában rögzített cél, hogy a szakterület művelésével, a források feldolgozásával hozzájáruljon a magyar és az egyetemes történelem gyarapításához, a magyar rendvédelem-történet feltárása, tapasztalatainak hasznosítása által pedig a rendvédelem fejlesztéséhez. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság úgy véli, hogy a magyar rendvédelem-történeti tradíciók – elsősorban a XIX. és XX. századi hagyományok – közkinccsé tételével a tapasztalatok megismertetésével elősegíthető a magyar rendvédelem fejlesztése, a személyi állomány identitástudatának gyarapítása, ezen keresztül pedig az etikai viszonyok javítása, valamint a lakosság rendvédelmi testületekről kialakított elképzelésének a kedvezőbbé tétele. A tudományos társaság szakosztályai szellemi alkotóműhely jelleggel tevékenykednek.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság évente egy-két alkalommal nemzeti rendvédelem-történetünk témakörében tudományos konferenciát szervez.

A tudományos társaság két periodikát és hat könyvsorozatot publikál a magyar rendvédelem története körébe tartozó tudományos alkotások közlése céljából.

Cum historia pro securitate
Történelemmel a biztonságért

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság küldetésnyilatkozata

Tudományos társaságunk működésének alapszabályban rögzített célja a magyar rendvédelem történet művelése, a feltárt eredmények közkinccsé tétele. Tevékenységünk szellemiségének a lényegét kívánjuk küldetésnyilatkozatunkban közzétenni.

A szakterületünknek tekintett témakör gondozása során a történelmi tényeken alapuló igazság feltárását és bemutatását részesítjük előnyben. Nem támogatjuk az ideológiai, vagy a csoportérdekek elvárásaihoz igazadó hipotéziseket, magyarázatokat, kutatásokat és értelmezéseket. Tevékenységünk során az objektív történelemszemléleten nyugvó kutatások, illetve azok eredményeinknek közkinccsé tétele számára biztosítunk primátust.

A történelmi hűség biztosítását munkánk vezérlő elvének tartjuk. Nem tekintjük elfogadhatónak a későbbi korok viszonyainak és elvárásainak a vizsgált időszakra való visszavetítését. Ugyanígy elfogadhatatlannak tartjuk a pontatlanságot, a bizonyítatlan álláspontok hangoztatását.

A magyar rendvédelem történetét nemzeti történelmünk integráns részének tartjuk. A magyar rendvédelem történetét a történelemtudomány körébe tartozó területként határozzuk meg, melyet e tudomány metodikáival művelünk.

Szakterületünk művelése során elengedhetetlennek tartjuk az etikai tisztaság primátusa elvének a követését. Az etikai tisztaságnak nem csupán a tudományos társaságunk tevékenységében, illetve a vonzáskörünkbe tartozó kutatók tekintetében, hanem szakterületünk többi művelőit illetően is igyekszünk érvényt szerezni.

Álláspontunk szerint a polgári nemzetállamok kialakulásának a részeként fejlődtek ki a mai értelemben vett fegyveres őrtestületek, melyeket nemzeti testületeknek értékelünk.

Értelemszerűen a valamilyen formában Magyarországon is működő idegen hatalmak irányítása alá tartozó szervezeteket nem tartjuk a magyar testületek közé tartozónak még akkor sem, ha hatásuk a korabeli magyar rendvédelemre egyértelmű.

Természetesen a többé-kevésbé nevezeti rendvédelmünk periferiáján elhelyezkedő nem őrtestületi struktúrában működő állami, önkormányzati és magán fegyveres csoportosulásokat is nemzeti rendvédelem-történetünk részének tartjuk.

Úgy gondoljuk, ahogyan a nyelvében él a nemzet, ahhoz hasonlóan a szak kifejezéseiben él a szakterület. Ezért káros jelenséggént értékeljük a szakterületünk terminológiája ellen irányuló kezdeményezéseket. Pártoljuk viszont azon igyekezeteket, amelyek a magyar kultúrközegből kinőtt fogalmak visszahonosításával kívánják kiváltani az idegen eredetű elnevezéseket.

Levezető elnök



TÓTH László nyá. vezérőrnagy

a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-
történeti Tudományos Társaság tagja

A magyar rendvédelem-történetért kitüntetései, elismerései:



A rendvédelem-történeti elismerések piktogramjai

	<i>Rendvédelem-történetért Érdemérem</i>
	<i>Rendvédelem-történetért Érdemkereszt támogató</i>
	<i>Rendvédelem-történetért Érdemkereszt művelő</i>
	<i>Rendvédelem-történetért Érdemrend támogató</i>
	<i>Rendvédelem-történetért Érdemrend művelő</i>
	<i>Szemere Bertalan-díj, a magyar rendvédelem-történetért</i>
	<i>Szemere Bertalan-nagydíj, a magyar rendvédelem-történetért</i>
mag.	<i>Rendvédelem-történet Magisztere</i>
	<i>25 éves emlékérmé</i>

PROGRAM

Levezető elnök:
TÓTH László nyá. vezérőrnagy

10⁰⁰ – 10³⁰ Regisztráció

10³⁰ Himnusz

10³⁰ – 11⁰⁰ Levezető elnök megnyitója

Tisztelgés a Civitas Fortissima hőseinek emléke előtt

PARÁDI József – SIMON F. Nándor: Kitüntetések és a kitüntetettek bemutatása, az elismerések átadása

11⁰⁰ – 11²⁰ PARÁDI József: A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság bemutatása

11²⁰ – 11³⁰ S z ü n e t

11³⁰ – 11⁵⁵ GERE József: Egy rosszul meghúzott demarkációs vonal és a vasútföldrajz. A cseh légió 1919. évi betörése visszaverésének története

11⁵⁵ – 12²⁰ SUBA János: A trianoni békediktátum és az első bécsi döntés utáni országhatárok

12²⁰ – 12³⁰ S z ü n e t

12³⁰ – 13⁰⁰ PARÁDI József: A két világháború közötti Magyar Királyság határőrizete és a humán viszonyok

13⁰⁰ – 14⁰⁰ BÓDI Dezső – SZABÓ János: A Horthy-kori határőrizeti szervezetek Nógrád vármegyei diszlokációja

14⁰⁰ – 14³⁰ Kérdések, hozzászólások, vita, majd a levezető elnök záró szavai

14³⁰ Szózat

14³⁰ – 15⁰⁰ A Civitas Fortissima kitüntető cím alapját képező események emléke előtt tisztelgő dombormű megkoszorúzása

15⁰⁰ – határőr kiállítás megtekintése: 2660 Balassagyarmat, Civitas Fortissima tér 2., majd szendvicsebéd

A Horthy-kori határőrizeti szervezetek Nógrád vármegyei díszlokkációja

BÓDI DEZSŐ nyá. hőr. alezredes

☎ : +36-30-725-6221

@: bodidezso894@gmail.com

Tudományos/oktatói fokozata:

Kutatási területe:

A XX. század elsőfelének palócföldi határőrizet-története

Publikációs adatházis azonosító:

ORCID: 0009-0003-7721-1201



Tudományosmetriai adatok:

A szerző publikációinak bibliográfiai adatait nyilvános adatbázisban nem rögzítette.

SZABÓ JÁNOS nyá. r. őrnagy

☎ : +36-30-336-9278

@: szabojanos.mm@gmail.com

Tudományos/oktatói fokozata:

Kutatási területe:

A XX. század elsőfelének palócföldi határőrizet-története

Publikációs adatházis azonosító:

ORCID: 0009-0006-4393-1608



Tudományosmetriai adatok:

A szerző publikációinak bibliográfiai adatait nyilvános adatbázisban nem rögzítette.

ELŐADÁSABSZTRAKT

A címben szereplő téma a kevésbé ismert „szürke zónába” tartozik HORTHY-korban funkcionáló fegyveres őrtestületek elhelyezkedése a helyi sajátosságok megismerése kellő alapot adhat a további kutatások kiterjesztésére. Az előadás kitér a budapesti székhelyű Magyar Királyi Vámőrség 1. Kerületének, majd az 1. Magyar Honvéd Határvasdász Dandár és az 57. Határportyázó Határvasdász Osztály működési területére, földrajzi és helyi sajátosságaira, a határőrizetében résztvevő rendvédelmi testületek elhelyezkedésére. Az előadás második része a tényleges határszolgálatot ellátó állomány és a harcászati feladatokra készülő ún. határbiztosító állomány szétválását kívánja érzékeltetni. Ismertetésre kerül az 1938. október 7-én Esztergom nyugat térségében történt súlyos kimenetelű határincidens kivonatolt ismertetése.

Egy rosszul meghúzott demarkációs vonal és a vasút földrajz. A cseh légio 1919. évi betörése visszaverésének története

GERE JÓZSEF

☎ : +36-30-941-1485

@: gerej60@gmail.com

Tudományos/oktatói fokozata:

Kutatási területe:

Balassagyarmat és Nógrád
vármegye hely- és hadtörté-
nete, a vasút története

Szerzői és publikációs azonosító

ORCID: 0009-0009-4083-074X



Tudományometriai adatok:

Szerzőségével készült
tudományos alkotások

- könyvek 3
- könyvrészek 3
- tanulmányok 42
- egyéb közlemények 102
- független idézetek
- Hirsch-index

ELŐADÁSABSZTRAKT

A XX. század első évtizedére kialakult Nyugat-Nógrád vasútvonal hálózata. Az egy-máshoz kapcsolódó mellékvonalak lehetővé tették, hogy az áru a Felvidék keleti területéről a mindig túlterhelt fővonalak érintése nélküli eljusson Losonc érintésével Párkány-Nánára, az Osztrák-Magyar Monarchia egyes számú vasútvonalára. A megszervezés alatt álló csehszlovák állam déli határának kialakításában francia segítséggel meghúzott demarkációs vonalak 1918. végén elérték a Duna-Ipoly vonalát, amit végső országhatárnak deklaráltak. Csehszlovákia vezetői felismerték, hogy az Ipoly-völgyi Vasút egy jelentős szakasza a demarkációs vonaltól délre, az Ipoly bal partján, Magyar területen maradt, így az új ország számára fontos Kassa-Párkány-Nána vasúti összeköttetés nem jöhet létre. Önkényesen átlépték a demarkációs vonalat, és elfoglalták a vasútvonal magyar állomásait, sőt a Budapest-Miskolc fővonalat is birtokba kívánták venni. A kormány semmit sem tett a csehszlovák erők előretörése ellen, de a balassagyarmati vasutasok, polgárok és a hozzájuk csatlakozó katonák 1919. január 29-én kiverték a megszállókat. Magyarország végleges határa északon a Duna-Ipoly vonalában húzódik. Az Ipoly-völgyi Vasút a XX. században néha összekötötte az itt élő embereket, néha szétválasztotta, és ez ma sincsen másképp. Az előadás ezt a folyamatot mutatja be.

*A két világháború közötti Magyar Királyság
határőrizete és a human viszonyok*

Dr. PARÁDI JÓZSEF CSc nyá. r. ezredes

☎ : +36-70-326-1151

@: paradi.jozsef@gmail.com

Tudományos/oktatói fokozata:

- dr. CSc.
- ny. főiskolai tanár

Kutatási területe:

a XIX.-XX. századi magyar
rendv édelem

Publikációs adatbázis azonosító:

ORCID: 0000-0003-3368-2944
MTMT: 10001154



Tudományometriai adatok:

Szerzőségével készült
tudományos alkotások

- könyvek	32
- könyvrészek	32
- tanulmányok	96
- egyéb közlemények	130
- független idézetek	1147
- Hirsch-index	25

A magyar rendvédelem-történetért kitüntetései, elismerései:

; ;

ELŐADÁSABSZTRAKT

A két világháború közötti Magyar Királyság határőrizetét alapvetően két dolog határozza meg. Egyrészt a – trianoni békediktátum követelményeként – megváltozott a megcsonkított Magyarország viszonya a szomszédaival. Másrészt a maradék orszá-
gunk védelme okán a haderőnek az országhatár védelme érdekében tervezett sze-
repe kiterelbényesedett. A megváltozott helyzetre a válasz új alapokra helyezte a
magyar határőrizeti struktúrát, és annak a honvédséghez, illetve a fegyveres őrtes-
zületekhez fűződő viszonyát. Kezdetben nyilvánvalóan csupán a rejtés eszközével
kerülhetett sor a határvonalmenti erő- és eszközkoncentrációra. A későbbiek során
pedig ez nyílttá vált.

A magyar határőrizeti szervezetek speciális és kulcsfontosságú szerepet töltek be a visszacsatolásokban, majd a későbbiek során a magyar állam határvonalának biztonságos őrzésében. A magyar szuverenitás fontos és nélkülözhetetlen részét alkotta a korabeli határőrzet.

A tudománymetriai adatokhoz

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság több mint három évtizedes fennállása során két tudományos rendezvény-sorozatot – a *Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Konferencia-sorozat*ot és a *Magyar Közbiztonság-történeti Szimpozion-sorozat*ot – hozott létre. Mindkét tudományos rendezvénysorozat konferenciáit, illetve szimpozionjait általában évente egy-egy alkalommal szervezzük meg. a tudományos rendezvény-sorozat több évtizedes fennállása során kialakultak azok a formák és metódusok, amelyek beváltak. Ezek közé tartozik az is, hogy a tudományos rendezvényekről Tájékoztató készül. A Tájékoztatónak több célja van:

- egyrészt magáról a rendezvényről nyújt bővebb ismertetést (milyen rendezvénysorozatban, milyen intézmények közreműködésével és kiknek a konkrét szervezésével, mikor és hol valósul meg, mik az előadók szemléltetési lehetőségei, illetve – filmfelvétel esetén – a világhálón hol érhető el a felvétel);

- az adott témakörben a főszervező intézmény (a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság) kiadványaiban publikált témaorientált művek, illetve a tudományos társaság tagjai által, ugyancsak az adott témakörben, de nem a társasági kiadványokban publikált alkotások jegyzéke által – szakirodalmi kitekintés formájában – segítséget kívánunk nyújtani azoknak, akik tájékozódni szeretnének a rendezvény témakörében megvalósított kutatási eredményekről szóló publikációkról;

- praktikus információkat szeretnénk nyújtani arról, hogy a rendezvény-sorozatban milyen jellegű előadások elhangzását támogatjuk, illetve az elhangzott előadások tanulmánnyá fejlesztett változatának publikálását milyen formában tudjuk megvalósítani, továbbá milyen témakörrel és mikor várható a konferencia-sorozat következő rendezvénye és arra mely feltételekkel lehet jelentkezni;

- a Tájékoztató lényeges részének tartjuk az előadók egységes szempontok szerinti bemutatását, melynek részeként az előadók tudományművelő és tudományszervező tevékenységéről is tájékoztatást szeretnénk nyújtani, az előadás témájának rövid ismertetése mellett. Itt kerülnek felsorolásra az érintettek tudományos és oktatói fokozatai, kutatási területeik, tudományos közéleti tisztviseléseik, nem utolsósorban pedig a tudománymetriai adataik a Magyar Tudományos Művek Tárában közölt információk szerint.

Mivel a rendezvények témáinak a feldolgozása során általában több tudományág művelői tartanak előadást, ebből fakadóan pedig egyrészt a tudománymetriai adatok kiszámításának a szempontjai nem azonosak, másrészt pedig van, ahol egy személyről több tudománymetriai táblázatot is létrehoz az MTMT, ezért a Tájékoztatóban csupán személyenként egy tudománymetriai adatsor egyszerűsített változatát jelentettük meg. Megértjük, hogy az MTMT szerkesztői precizitásra törekednek, melyet helyeslünk. A Tájékoztató keretei között azonban nem vagyunk képesek minden részletében követni az MTMT működése során kialakult precizitást, ezért mi a továbbiakban is minden előadóról csupán egy tudománymetriai adatsort közlünk, melynek a számadatai természetesen az MTMT-ben közölt adatok szerint kerülnek kialakításra.

Amit az előadóktól várunk

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett tudományos konferencia-sorozat, illetve szimpozion-sorozat több évtizedes múltra tekint vissza. Ezen időszak alatt kialakultak azok a hagyományok, amelyek követését elvárjuk a tudományos rendezvényeinken előadóktól.

Ennek megfelelően olyan előadások elhangzását részesítjük előnyben, amelyeknek a készítői:

- az objektív történelemszemléletet tükröző kutatási eredményeiket kívánják megosztani a hallgatósággal, politikai prekonceptióktól terhelte, valamilyen kitüntetett világnézet elveinek az igazolására törekvő tartalmú előadásokat nem támogatjuk;

- a saját kutatási eredményeiken nyugvó ismertetőket kívánnak előadni, kompilácók bemutatását nem tartjuk kívánatosnak;

- a konferencia témakörbe illeszkedő tartalmú előadásokkal szeretnének bekerülni a rendezvény programjába;

- azt is vállalják, hogy előadásait – a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774 – tudományos periodika közlési feltételeiben foglaltakkal harmonizáló tanulmánnyá fejlesztik a folyóiratban való közlés céljából;

- a rendezvények teljes idejében személyesen – a rendkívüli helyzetek kivételével – jelen vannak és az öltözkűk, illetve a viselkedésük tekintetében az alkalomhoz illő kulturált megjelenés és az intelligens magatartás általános elvárásainak megfelelnek;

- vállalják, hogy a tanulmánnyá fejlesztett előadásaik írásos anyagát digitalizálva a szervezőkkel egyeztetett határidőig – elküldik a szervezőbizottság elnökének az e-mail címére.

Az elvárásoktól eltérő előadást kizárólag kivételes és egyedi esetekben fogadunk el.

Könyvbemutató

Gere József: *A szárnyaskerék katonái.*

Hogyan lett Balassagyarmat a legbátrabb város?

A XX. század végére kiépült vasútvonalak mellékvonali csomóponttá tették Balassagyarmatot. Az itt szolgálatot teljesítő vasutasoknak mindennapos küzdelmet jelentett a nehezen járható, hegyijellegű pálya, és a térség mikroklímájából eredő szélsőséges időjárás. Ilyen körülmények között a szolgálat teljes odaadást és kitartást követelt. Ezt a többlet teljesítményt a vasutas társadalom is elismerte. Rangot jelentett balassagyarmati vasutasnak lenni. A munkával kiérdemelt elismerés a helyi vasutasságot egyfajta emberi tartásra is kötelezte. Ezzel is magyarázható, hogy az első világháborút követően a balassagyarmati vasutasok példa nélküli tettet hajtottak végre. A demarkációs vonalat átlépő Cseh Légio ellen fegyveres felkelést szerveztek, s azt a kormány tiltása ellenére a polgári lakosságot és a katonaságot is mozgósítva, 1919. január 29-én végre is hajtották. Cselekedetükkel a vasút iránti hűségükről és a hazaszeretetükről tettek tanúbizonyságot, amelynek nyomán érdemelte ki Balassagyarmat a „Civitas Fortissima”, a „Legbátrabb Város” kitüntető címet. A történeteket az elmúlt évtizedekben többféleképpen értékelték. Voltak olyan korszakok, amikor a résztvevőket ünnepelt hőökként tisztelték, máskor szándékosan hallgattak, s az eseményekben vállalt szerepüket is félremagyarázták. A szerző az egykori résztvevőknek még élő leszármazottjait járta végig, és lejegyezte a családi legendáriumokat, amelyeket levéltári kutatásokkal egészített ki.

A könyvet a MÁV Zrt 2002-ben a Vasúthistória Könyvek sorozatában, 2000 példányban jelentette meg. Az utolsó példány 2020-ben fogyott el a forgalmazó MÁV Rail Tours üzleteiből.

Az eseményről a balassagyarmati születésű MATÚZ Gábor 2009-ben „A legbátrabb város” címmel dokumentum játékfilmet forgatott. A forgatókönyv cselekményes része a könyvben leírtakat veszi alapul.

Budapest, 2002, Magyar Államvasutak Zrt. 210 p. /Vasúthistória Könyvek./
HU ISBN 963-70-8577-7

GERE JÓZSEF

A SZÁRNYASKERÉK KATONÁI

Hogyan lett Balassagyarmat
a legbátrabb város?



VASÚTHISTÓRIA KÖNYVEK

Decorat, sic publice honestans meritum

(Az érdem nyilvános elismerése)

ASzemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által adományozott kitüntetésekkel és címekkel a szakterület társadalmi szervezetbe tömörült szellemi művelői juttatják kifejezésre tiszteletüket a nemzeti rendvédelem-történetünket objektív történelemszemléleten nyugvó kutatómunka, illetve az alkotómunkát segítő tevékenységek iránt.

A tudományos társaság arra törekszik, hogy az elismerések adományozására ne protokolláris megfontolások, hanem a szakterület gondozására, illetve annak elősegítésére irányuló valós eredmények következtében kerüljön sor. Az elismerési rendszer könyv formátumba szerkesztve – tartalmazza azok alapítási dokumentumait, a fényképeit, leírásait, az adományozás és a használat rendjét, az esetleges visszavonás lehetőségét, a tervező bemutatását stb., amely – a világhálón, a társaság honlapján elérhető és letölthető:

http://users.atw.hu/szbrmtt-publ/Kiadvanyaink/A_magyar%20rendvedelem-tortenetert_elismeresek.pdf

Az elismerésekkel anyagi juttatások nem járnak, azok erkölcsi jellegűek.

Azok számára kerülhet sor elismerés átadására, akik az ún. „Kitüntettek adatlap”-jának a kitöltése és aláírása által kinyilvánítják, hogy elismerésük találkozik az egyetértésükkel.

Az adatlap a *Rendvédelem-történeti Hírlevél* „Személyi hírek” rovatában fog megjelenni, amely tartalmazza az elismerésben részesülő arcképfotóját, nevét, mobil- és e-mail elérhetőségét (gratuláció fogadás) és az elismerés konkrét megnevezését, a kitüntetett iskolai végzettségét, tudományos- és oktatói fokozatait, nyelvismeretét, annak a nyilvános adatbázisnak a honlapcímét, ahol a tudományos publikációinak a bibliográfiai adatait nyilvánítják, a tudományos közéleti tisztségeit, a rendvédelem-történetért korábbi elismeréseit, hobbját, végül pedig a személyes weboldala címét ha ilyennel rendelkezik. A *Rendvédelem-történeti Hírlevél* számai elérhetőek tudományos társaságunk honlapján.

Az elismerések átadására általában tudományos társaságunk éves sűrűséggel megtartásra kerülő nyílt rendezvényein kerülhet sor az adományozás tárgyében, vagy az azt követő naptári évben.

Elismerést – posztumusz adományozás kivételével – kizárólag a kitüntetésben részesülőnek, vagy – kórházi kezelés, illetve külföldi kiküldetés és hasonló helyzetek esetében – a bejelentett képviselőjének adunk át.

Az elismerést átvevőkkel szemben elvárás, hogy öltözközzék és magatartásukkal alkalmazzkodjanak az ünnepélyes keretekhez (öltözet férfiagnál: fehér ing, nyakkendő, zakó, vagy zubbony – egyenruha esetében az úgynevezett társasági öltözköztetés – hölgyeknek hasonlóan).

Méltatlan magatartásnak tekintjük, ha az elismerést átvevő nem vesz részt az átadást magába foglaló rendezvény teljes programján.

Az elismerést adományozó Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság hivatalból nem szervezi meg az átadás fényképezését, azonban lehetővé teszi az adományozottak számára, hogy fotók készítését saját szervezéssel megvalósíthassák.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság kitüntetési rendszere

A tudományos társaság kitüntetései nemzeti rendvédelem-történetünk művelésének és a témagondozás támogatásának az érdemeit ismerik el. Kizárólag erkölcsi elismerést jelentenek, pénzügyi jutulataink nincsen.

Az elismerések: Rendvédelem-történetért Érdemérem – Rendvédelem-történetért Érdemkereszt (támogató és művelő fokozat) – Rendvédelem-történetért Érdemrend (támogató és művelő fokozat) – Rendvédelem-történetért emlékérem – Rendvédelem-történetért Díj – Szemere Bertalan-díj – Szemere Bertalan-nagydíj – Tiszteletbeli tag – Örökös tag – Örökös tiszteletbeli elnök – Magister – Tárgyjutalom. Emellett emléklapokat is adományoz a társaság például a 70. életévükbe lépő társasági tagoknak, vagy például a konferenciák előadóinak.

Az elismerés adományozás egyik legfontosabb alapelve, hogy azok valós eredményeket ismerjenek el, illetve érvényesüljön az egymásra épülő fokozatosság elve.

Rendvédelem-történetért Érdemérem elismerésben részesítjük a rendvédelem-történeti témakörrel doktori iskolába felvetteket. A doktori vizsgák letétele után a Rendvédelem-történetért Érdemkereszt támogató fokozatát, majd – a disszertáció eredményes megvédését követően – a Rendvédelem-történetért Érdemkereszt művelő fokozatát kapják az arra érdemesek.

A szervezetszerű akadémiai doktori eljárás keretei közé kerültek a rendvédelem-történetért érdemrend támogató fokozatában, az akadémiai disszertációjukat sikeresen megvédők pedig a Rendvédelem-történetért Érdemrend művelő fokozatában részesülnek. Az érdemérem és a támogató fokozatok azonban elsősorban nem szellemi teljesítményhez, hanem valamilyen szervező, illetve támogató tevékenységhez kötődnek.

A magyar rendvédelem-történeti tartalmú tudományos fokozatszerző disszertációk kiválthatók – a magyar rendvédelem-történet témakörébe tartozó más jellegű színvonalas szellemi tevékenységgel, mint például publikált monográfia, vagy kiállítás létrehozása. Magisteri címet azok kaphatnak, akik a magyar rendvédelem-történet körébe tartozó tartalmú doktori disszertációt védtek meg, vagy azzal egyenértékű szellemi produktumot hoztak létre, továbbá huzamos ideje eredményesen művelték nemzeti rendvédelmünk történetét, illetve személyük körül szellemi alkotóműhely jellegű csoportosulás alakult ki.

2025-tel bezárólag mintegy 250 fő részesült több mint 550 rendvédelem-történetért elismerésben. Az elismerésben részesítettek közel 2/3-a tudományos társaságunk tagjai közé tartozott.

A rendvédelem-történetért elismerések adományozásáról minden évben tájékoztatás jelenik meg a *Rendvédelem-történeti Hírlevél* periodika „Személyi hírek” rovatában. A rendvédelem-történetért elismerési rendszert könyv formájában foglaltuk össze, amely megtalálható az alábbi honlapcímen:

http://users.atw.hu/szbmrntt-publ/Kiadvanyaink/A_magyar%20rendvedelem-tortenetert_elismeresek.pdf

*A konferencián magyar rendvédelem-történetért
kitüntetésben részesülnek*

CSAJBÓK János nyá. hőr. alez.

*Rendvédelem-történetért
Érdemérem*



GERE József

*Rendvédelem-történetért
Érdemérem*



HORVÁTHNÉ SZABÓ Mária

*Rendvédelem-történetért
Érdemérem*



RACS József nyá. hőr. ftzls.

*Rendvédelem-történetért
Érdemérem*



NOVÁKNÉ KOPLÁNYI Edit
nyá. r. alez.

*Rendvédelem-történetért
Érdemkereszt
támogató tagozat*



CSAJBÓK János ny. hőr. alezredes

+36-30-688-5527

csjanoska01@gmail.com

- 1965–1969 Kossuth Lajos Katonai Főiskola
1969–1973 Szob Határőr Őrs, Őrs Parancsnok helyettes
1973–1976 Alsóutaspusztai Őrs Parancsnok
1976–1979 Zrínyi Miklós Katonai Akadémia
1979–2003 Balassagyarmat Határőr Kerület Parancsnokság, majd Balassagyarmat Határőr Igazgatóság:
- Határügyi és Kiképzési Alosztály, főelőadó
- Határügyi és Kiképzési Alosztály osztályvezetője
- törzsfőnök-helyettes
- Igazgatósági Hivatal vezetője
- Igazgatási és Jogi Osztály osztályvezetője
- titkárságvezető
- szervezési igazgató-helyettes
- határmegbízott-helyettes
1989–2003 a csapat történeti könyv vezetője
1993–2007 a Nyugdíjas Bizottság elnöke volt.

Feldolgozta a Balassagyarmati Határőr Kerület és a Balassagyarmati Határőr Igazgatóság történetét, levéltári kutatásokat végzett. CD jelent meg a Balassagyarmati Kerület történetéről.

Példamutató tevékenységével, ösztönzőleg hatott az Őt követő korosztályok határőr hagyományőrző tevékenységére, és a határőr múlt kutatására. Jelenleg is a Határőr Nyugdíjas Közösség aktív tagja.

GERE József

+36-30-941-1485

gerej60@gmail.com

1978–1981 Győri Közlekedési és Távközlési Főiskola
1981–1983 Magyar Államvasutak Balassagyarmat, mérnökgyakornok
1983–1984 Tartalékos Tiszt-képzés, Rétság, 31. Harckocsizó Ezred
1999–2022 Balassagyarmati Vasúti Csomópont vezetője
2002–2010 Tartalékos Katonák Országos Egyesületének megyei elnöke

Vasútmérnöki vezetői beosztásának kezdetén együttműködési szerződést kötött a Balassagyarmati Határőr Igazgatósággal, amely mindkét szervezet szempontjából előnyös volt. Az eredményes együttműködés elismeréseként a Budapesti Vasúti Igazgatóság a Balassagyarmati Határőr Igazgatóság Vezetőjét 2005-ben igazgatói elismerésben részesítette.

1980-as évektől tanulmányozta az 1919-es csehkiverés történetét. Kutató munkáját a MÁV által megjelentetett könyvben összegezte. Nagy szakmai sikert aratott a Balassagyarmati 23/2. gyalogászlóalj történetének kiadása, amely két kiadást is megélt.

Részt vett a Civitas Fortissima Múzeum létrehozásában. 26 éve megszakítás nélkül kuratóriumi tagja a Balassagyarmat és Térsége Fejlesztésért Közalapítványnak.

A balassagyarmati határőr szervezetek kutatóit különösen a második világháború előtti, megszerzett ismeretei átadásával segíti, tevékenységüket támogatja.

HORVÁTHNÉ SZABÓ Mária

+36-30-383-7459

monamari52@gmail.com

- 1971–1986 Balassagyarmat Határőr Kerület Határügyi és Kiképzési Alosztály, rajzoló
- 1987–2005 Titok és Adatvédelmi Irodán ügykezelő, majd titokvédelmi előadó
- 2005–2007 a Balassagyarmati Határőr Igazgatóság levéltárának rendezését végezte.
- 2008–2011 Rendőrség állományában, a Rétsági Kapitányságon, majd a Salgótarjáni Kapitányságon ügyintéző volt.

A Balassi Bálint Nyugdíjas Rendvédelmi Egyesületnek 2022-től tagja.

A Határőr múlt kutatásában aktívan vesz részt. A Balassagyarmati Határőr Múzeum adományozója (családi emléktárgyak, dísz kard, stb.). Jelentős szerepet vállalt a határőrizet-történeti kiállítás rendezésében. Korabeli újságcikkek felkutatásával a helyi határőr emlékek és ismeretek jelentős bővítését szolgálta.

Példamutató tevékenységével, szervezőképességével, jelentősen hozzájárult a Határőr Múzeum létrehozásához.

RACS József ny. hőr. főtörzsszázlós

+36-30-565-0230

racsj65@gmail.com

- 1982–1984 Magyar Honvédség légvédelmi tiszthelyettes iskola, Nagyoroszi
- 1984–1988 Magyar Honvédség Csapatlégvédelmi Kiképző Központ rakéta technikus, Nagyoroszi
- 1988–1992 Balassagyarmat Fegyház és Börtön, biztonsági felügyelő
- 1992–2007 Balassagyarmat Határőr Igazgatóság:
- Kiképző Század, szakaszparancsnok
 - Objektum Biztonsági Szolgálat, szolgálatvezető
 - Akció Alosztály, járőrvezető
 - Bűnügyi Felderítő Szolgálat, segédelőadó

A balassagyarmati Határőr Múzeum kialakításában a helyi határőrség múltjának feltárásában 2014-től vesz részt.

A Balassagyarmati Tankerület területén, az általános iskolákban a határőrséggel kapcsolatos hagyományörző előadásokat és bemutatókat tart kollégáival. Rengeteg tárgyi emlék összegyűjtésében vett részt.

Példamutató tevékenységével irányt mutatott a közösség tagjainak.

NOVÁKNE KOPLANYI Edit ny. rendőr alezredes

+36-30-349-7431

kopi.ditke@gmail.com

- 1973–1981 Balassagyarmat Határőr Kerület Anyagi Alosztály, könyvelő
közalkalmazott
- 1982–1992 Balassagyarmati Határőr Kerület, majd Balassagyarmati Ha-
tárőr Igazgatóság Anyagi Alosztály, lakásügyi előadó
- 1993–1995 Hivatásos Szolgálati viszonyban kiemelt élelmezési főelőadó
- 1993–1997 Rendőrtiszti Főiskola
- 1995–1996 Élelmezési Alosztály vezetője
- 1997–1998 Gazdasági Szervezet elemző-értékelő kiemelt főelőadója
- 1998–2003 Rendészeti Szervezet Határforgalmi Osztály kiemelt főelőadó-
ja
- 2000–2003 Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar Ha-
tárrendészeti és Védelmi Vezető Szak
- 2004–2007 Balassagyarmat Határőr Igazgatóság Adatvédelmi Alosztály
vezetője, és megbízással: nemzetközi kiemelt főelőadó
- 2008-tól Nógrád megyei Rendőr-főkapitányság Nyugdíjas Bizottság Ha-
tárőr Tagozat vezetője
- 2022-től Balassi Bálint Rendvédelmi Nyugdíjas Egyesület elnöke

Családi indíttatásával és kiemelkedő közösség szervezői képességével, mozgósította a nyugdíjas és az egyéb foglalkozásokban még aktív volt hiva-
tásos és sorállományú határőröket, akik nagy lelkesedéssel vettek és vesz-
nek részt a határőr múlt tárgyi emlékeinek gyűjtésében és feltárásában.

A Balassagyarmati Tankerület általános iskoláiban, a határőrizet törté-
netéből előadások megtartását szervezte és vett részt benne.

A Nógrád megyei Rendőr-főkapitányság Nyugdíjas Bizottságának Ha-
tárőr Tagozatának elnökeként, kirándulásokat szervezett különböző törté-
nelmi emlék helyekre, melyek nagy sikert arattak.

Oroszlánrészt vállalt a határőr gyűjtemény kibővítésében, rendszerezé-
sében. 2018-ban került bemutatásra időszakosan a határőr gyűjtemény a
Balassagyarmati Palóc Múzeumban majd a Szécsényi Kubinyi Ferenc Múze-
umban.

A Balassi Bálint Rendvédelmi Nyugdíjas Egyesület elnökeként hosszas
erőfeszítések árán elérte, hogy a már meglévő Határőr Gyűjtemény végleges
helyére a balassagyarmati volt Vármegye-házára kerüljön, s ennek ünnepé-
lyes megnyitója 2026. október 2-án megvalósuljon.

Adományozott kitüntetések

Rendvédelem-történetért Érdemérem

Az 1997-ben alapított kitüntetés azoknak az elismerésére, akik a rendvédelem-történet művelését elősegítették a történelmi tények feltárása és közkinccsá tétele útján, illetve hozzájárultak e tevékenység végzéséhez.

Azok is megkaphatják az Érdemérmet, akik eredményesen jelentkeztek valamelyik doktori iskolába – természetesen azok is, akik a rendvédelem-történettel kapcsolatban végzik a doktori tanulmányaikat. Eddig 185 esetben volt adományozva.

Rendvédelem-történetért Érdemkereszt

Az 1998-ban alapított kitüntetés azoknak az elismerésére, akik a rendvédelem-történet művelése terén új tudományos eredményeket hoztak létre, illetve jelentősen elősegítették a kutatási feltételek javítását, a kutatási eredmények megismerhetőségét.

A kitüntetésnek két tagozata van:

- Rendvédelem-történetért Érdemkereszt a rendvédelem-történet kimagasló művelői számára (akik korábban ismeretlen, vagy kevésbé ismert rendvédelem-történeti téma tudományos értékű feltárását elsőként valósították meg, akik rendvédelem-történeti munkásságuk összessége tekintetében hozzájárultak a rendvédelem-történet tudományos igényű értékeinek gyarapításához, illetve akik már korábban feldolgozott rendvédelem-történeti témák új tudományos értékű összefüggéseit tárták fel, illetve munkásságukkal elősegítették az események és összefüggések új szemléletmódú értelmezését). Eddig 52 esetben volt adományozva.

- Rendvédelem-történetért Érdemkereszt a rendvédelem-történet önzetlen támogatói számára (akik országos közéleti szereplésük folytán, illetve a közéletben betöltött, választott vagy felkért tisztségeik kompetenciáinak gyakorlása során elősegítették a rendvédelem-történet feltárása és az eredmények terjesztése feltételeinek az országos gyarapodási lehetőségeit, akik adománya huzamos ideig hozzájárult a rendvédelem-történet színvonalas műveléséhez, illetve akik gyűjtő-, oktató- vagy szervező munkássága elősegítette a rendvédelem-történet egy szakterülete értékeinek rendszerezését és megismerhetővé tételét). Eddig 113 esetben volt adományozva.

Azok is megkaphatják az Érdemkeresztet, akik befejezték rendvédelem-történettel összefüggő tanulmányaikat valamelyik doktori iskolában.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tervezett adatbázisai

Az adatbázisos kialakításának a célja tudományos társaságunk szakterületében a könnyű és gyors tájékozódás lehetőségének az elősegítése, az etikai tisztaság megerősítése.

Az adatbázisokat nemzeti rendvédelem-történetünk témakörére kiterjedően kívánjuk létrehozni, illetve gyarapítani, majd fokozatosan fejleszteni.

Tervezett adatbázisaink:

- Nemzeti rendvédelem-történetének témakörébe tartozó tartalmú, doktori disszertációk jegyzéke.
- A magyar rendvédelem-történet témakörébe tartozó tudományos publikációk jegyzéke.
- A rendvédelem-történetét elismerési rendszer kitüntetéseiben részesítettek jegyzéke.

2026. évvel kezdődően a Rendvédelem-történeti Hírlevél „Információs oldalak” című rovataiban évenként kívánjuk *publikálni* az adott évre vonatkozóan összegyűjtött információkat. Először 2030-ban az összegyűjtött anyagokat témakörönként rendszerezve is külön kötetekbe foglaltan kívánjuk *kiadni*. 2030-ig pedig - lehetőségeink függvényében – a korábbi időszakok anyagait szeretnénk gyűjteni, rendszerezni és *közzé tenni*.

Ezáltal meg szeretnénk teremteni a szakterület adatbázisának az alapjait, melyet a későbbiek során tovább lehet fejleszteni.

Az adatbázisok tudományos társaságunk honlapján elérhetőek lesznek.

A tervezett tevékenység ugyan minden szakterület gondozásának a természetes része, azonban tudományos társaságunk szűkös lehetőségei miatt a tervezett teendők megvalósulása komoly erőpróbát jelent.

Elképzeléseink szerint a jelzett témákról szóló ismertetőket be fogjuk emelni tudományos rendezvényeink előadásainak a témái közé is.

*A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság várható tudományos rendezvényei
2030. évvel bezárólag*

Tudományos társaságunk két tudományos rendezvénysorozatot működtet:

- a Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Konferenciasorozatot, amelynek a keretében valósult meg XLI. sorszámmal a jelenlegi rendezvényük,
- a Magyar Közbiztonság-történeti Tudományos Szimpóziosorozatot, amelynek a XXV. rendezvényét 2026. január 23-án tartottuk meg.

Újabb rendezvénysorozat létrehozását nem tervezzük.

Tudományos rendezvényeinket nem kongresszus jelleggel, grandiózus külsőségekkel és létszámmal szeretnénk megvalósítani. Ehelyett a történelmi igazság bemutatására, az etikai tisztaság élvényre juttatására fogunk a továbbiakban is törekedni. Emellett azonban videófilmen és az előadások tanulmánnyá fejlesztett változatainak publikálásával is közkincsé szeretnénk tenni az új kutatási eredményeket.

Tudományos rendezvényeink helyszínére be szeretnénk vonni a korábbi gyakorlatban a magyar vidéket és az elcsatolt területeket. Helyt adva a témakör helyi kutatóinak is.

Előadásokkal a korábbi elvárási rendszernek megfelelően SIMON F. Nándor úr elérhetőségein: +36-20-347-4602 , simon.f.nandor@gmail.com lehet jelentkezni. A tudományos rendezvényeink témáira előadással, a tervezett rendezvényt megelőzően, legalább 4 hónappal korábban lehet jelentkezni.

A témakör tekintetében a polgári magyar állam nemzeti fegyveres őrtestületeire kiterjedő tartalmú rendezvények szervezésére fogunk törekedni.

Amit a hallgatóktól várunk

Tudományos társaságunk két rendezvénysorozatán – 1990-től napjainkig – összesen csaknem 70 rendezvényt szervezett. Ezek során számos tapasztalat keletkezett. Emlékeink szerint – a hazai rendezvényeinken is elenyésző esetben – előfordult, hogy egyesek öltözetükkel és viselkedésükkel szerettek volna a figyelem középpontjába kerülni. Tudományos társaságunk az ilyen magatartást elítéli.

Rendezvényeinket azok számára szervezzük, akik szeretik és tisztelik hazájukat, illetve a haza és a rend védelmét megvalósító fegyveres őrtestületek történetét, hiszen ez a történet nemzeti történelmünk egy szelete. Rendezvényeink témáját tehát tiszteletreméltónak gondoljuk.

Mindkét tudományos rendezvénysorozatunk előadásai szigorú szűrőn esnek át, melynek során arra törekszünk, hogy a prekoncepciók feldolgozások, illetve a komplikációk ne kerülhessenek be a programokba. Előadóink általában évek, illetve évtizedek kitartó munkájának – többnyire valamilyen tudományos fórumon megvédett – gyümölcseit osztják meg a hallgatósággal. Ezt is tiszteletreméltó jelenségnek tartjuk.

Rendezvényeink ugyan nem zártak, hanem nyitottak, a részt vevőknek azonban nyilvánvalóan alkalmazkodniuk kell a hagyományainkhoz, ezek mellőzése ugyanis disszonanciához vezetnek. Mindenkit arra kérünk például, hogy a részvételi szándékát a meghívón feltüntetett időpontig e-mailben jelentse be. Ennek ismeretében áll módunkban ugyanis a megfelelő létszámba berendeztetni a rendezvény termét.

Elvárásunk továbbá, hogy a hallgatók – az előadókhoz hasonlóan – a szolid elegancia szellemiségének megfelelően viselkedjenek, illetve öltözködjének. Ez ugyanis elősegítheti, vagy ronthatja a rendezvény légkörét. Az egyenruhában érkezőktől azt várjuk, hogy ne terepöltözéket, hanem az úgynevezett társasági öltözetet viseljék. A hölgyek figyelmét arra hívom fel, hogy a rendezvényeinket ne tekintsék am legújabb divatot követő öltözőkük bemutatási színterének. Továbbá az SZBMRTT nem politikai, hanem tudományos szervezet, ebből fakadóan nem tartjuk kívánatosnak, hogy a hallgatóság egyes tagjai a ruházatukkal is kifejezésre juttassák politikai hovatartozásukat. Véleményünk szerint ugyanis rendezvényeink témái, nemzetünk valamennyi tagja identitástudata körébe tartoznak, függetlenül a pártpolitikai szimpátiáktól. Végezetül pedig unintelligens magatartásnak értékeljük azt a viselkedést, amely harsány módon csupán az előadások egy részébe vonul be, illetve vonul ki. Elvárjuk, hogy a rendezvényeinkre bejelentkezők, tüntető kivonulásukkal ne sértsék meg a többi előadót, illetve azokat a hallgatókat, akik a többi előadásra is kíváncsiak.

Fontosnak tartjuk továbbá, hogy a hallgatók elfogadják a rendezvényeinken hagyományosan kialakult konszolidált légkört. Ez ugyanis az előfeltétele annak, hogy a rendezvény végén a hallgatóság és az előadók között valamilyen eszmecsere kialakulhasson.

A konferencia helyszíne



Balassagyarmat Városháza
2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 12.

*Balassagyarmat védőinek
emléké előtt tisztelgő dombormű*



Balassagyarmat Városháza délnyugati falán
2660 Balassagyarmat, Madách Imre utca

Köszönet azoknak, akik a XLII. Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Konferencia létrejöttét támogatták!

Köszönet

Balassagyarmat Város Önkormányzatának

és

CSACH Gábor polgármesternek,

valamint

a Nógrád Vármegyei SZC Mikszáth Kálmán
Technikum és Szakképző Iskola igazgatójának,
ZIRCI Miklósnak és a Rendészeti Szak tanárainak,

továbbá köszönetünket fejezzük ki

ÁCS Zsuzsanna

HORVÁTHNÉ Szabó Mária

BAKSA Sándor

Dr. KOVÁCS Krisztián

BUZÁS Mária

MAJDÁN Béla

DUDÁSNÉ MAJOROS Inez

MAKRAI Richárd

GERE József

MEGYERI Bernadett

GALCSIK Zsolt

MIHALIK Ferenc

GÁL Zoltán

NOVÁKNÉ KOPLÁNYI Edit

HORVÁTH László

RACS József

HORVÁTH Edina

SZABÓ Tétény

ZIRCI Miklós

részére.

*„Homo non sibi soli natus, sed patriae” (Cicero)
„Az ember nem önmaga számára él, hanem a haza számára is”*

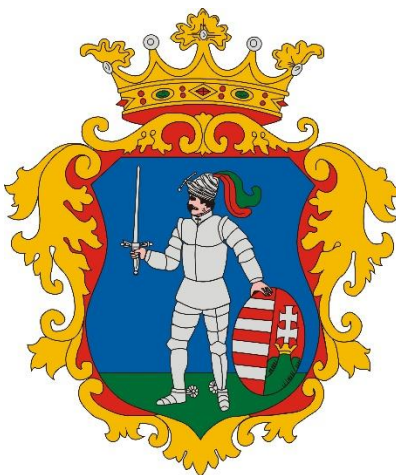
„A palócföldi magyar határőrizet kezdete”

című

XLI. Magyar Rendvédelem- történeti Tudományos Konferencia

Historia est magistra vitae

(A történelem az élet tanítómestere)



Nógrád vármegye címere
a két világháború között
